

EXPOSICIONS

ÍNDEX EXPOSICIONS (Cliqueu sobre l'aparat que us interessi per accedir directament a la informació corresponent)

- [Descripció general](#)
- [Història d'un matrimoni indesitjat: el teu futur i el canvi climàtic. Fridays for future Igualada](#)
- [Els colors de la ratafia. Anna Selga](#)
- [Creació artística de paper fet amb plantes silvestres. Museu Molí Paperer de Capellades](#)
- [Les eines que abans movien el món i que ara ni tant sols sabem que són. Col·lectiu Eixarcolant](#)
- [Hildegarda de Bingen: una monja eixarcoladora. Lluís Borrell - Associació Jardí Botànic de Plantes Medicinals de Gombren](#)
- [SócCugula. Núria Costa Balasch](#)
- [Ens agraden les espècies silvestres comestibles? Col·lectiu Eixarcolant](#)
- [Plantes silvestres. La flora local oblidada](#)
- [Quin és el sentit de recuperar les espècies silvestres comestibles i les varietats agrícoles tradicionals? Col·lectiu Eixarcolant](#)
- [Mostra de varietats agrícoles tradicionals - Col·lectiu Eixarcolant i Ecomercaderet](#)
- [Mostra d'espècies silvestres comestibles i ornamentals tradicionals, i venda de planter silvestre - Col·lectiu Eixarcolant](#)
- [Mostra de llavors tradicionals i espai d'intercanvi - Col·lectiu Eixarcolant i Ecomercaderet](#)

Descripció general: Al llarg de tot el dia podreu gaudir de diverses exposicions relacionades amb l'etnobotànica, l'agroecologia i els coneixements tradicionals. Per tal que pugueu observar en directe la biodiversitat cultivada i les espècies silvestres comestibles, perquè conegueu a través de dades científiques quina és la realitat dels nostres camps, boscos i sistema agroalimentari, perquè vegeu si ens agraden o no les espècies silvestres comestibles, i perquè tingueu l'oportunitat d'intercanviar llavors tradicionals i adquirir planter d'espècies silvestres.

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Història d'un matrimoni indesitjat: el teu futur i el canvi climàtic.

Fridays for future Igualada

Som davant d'una bomba de rellotgeria que ja comença a afectar als nostres recursos. Què passarà amb la biodiversitat, el paisatge i la producció d'aliments? Cóm canviarà el mapamundi? Com amenaça, tot plegat, la salut de les persones? I SOBRETOT, què hi podem fer com a individus? Prediccions científiques al futur d'aquesta crisi climàtica.

- A càrrec d' Igualada pel clima - Fridays for future (F4F). Igualada també s'ha sumat al moviment mundial de lluita contra el canvi climàtic, impulsat l'any passat per la jove estudiant Greta Thunberg i actualment seguit arreu del món. Un grup de persones que es preocupa pel futur del planeta i de la nostra comarca, es reuneixen per compartir idees i pensar futures accions per conscienciar la ciutadania.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- Edats recomanades: de 8 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Els colors de la ratafia.

Anna Selga

Aquesta exposició gràfica és una representació de les espècies que apareixen en el llibre "Els colors de la Ratafia" (www.elscolorsdelaratafia.cat). Aquest llibre presenta una recepta gràfica de ratafia, obtinguda fruit de l'estudi etnobotànic de les Guillerries, en la qual s'empren 58 espècies vegetals diferents. El llibre conté un centenar de fotografies, sobre les espècies emprades i el procés d'elaboració, que permeten seguir pas a pas l'elaboració d'aquesta beguda. Aquesta recepta, a banda de ser l'emprada quotidianament per l'autora, també ha estat l'escollida per elaborar la ratafia Corriols (<https://ratafiacorriols.wordpress.com/>), per la qual s'han emprat plantes recollides del territori preservat de la construcció del ramal de la línia de Molt Alta Tensió (MAT), a les Guillerries, esdevenint un símbol de l'èxit de la pressió popular.

- A càrrec d' Anna Selga i Martí, nascuda a Santa Coloma de Farners, és llicenciada en Farmàcia i va dur a terme la tesis de llicenciatura sobre etnobotànica de les Guillerries. Aficionada a la macrofotografia, fa més de 20 anys que elabora ratafia. L'any 2002 va obtenir el primer premi local al concurs de la ratafia de Santa Coloma de Farners, i en els darrers anys n'ha estat membre del jurat.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- Edats recomanades: de 8 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Creació artística de paper fet amb plantes silvestres.

Museu Molí Paperer de Capellades

Exposició de creacions artístiques de paper a partir de fonoll (*Foeniculum vulgare*) a mans d'Eduard Pagès Rabal qui va iniciar-se en la impressió natural amb el Gytaku (tècnica japonesa d'impressió de peixos) que va aprendre de la mà de la seva mare, Victoria Rabal, artista i mestra paperera. La seva recerca posterior inclou també la cianotípia per retratar subjectes del món vegetal i freqüents incursions en l'art del paper fet a mà. Ha col·laborat amb institucions com el Museu Molí Paperer de Capellades, la Fundació Alícia i l'associació internacional Slow Food, i ha impartit tallers en diverses ciutats de Catalunya, Itàlia i Escòcia.

- A càrrec del Museu Molí Paperer de Capellades, situat a la població de Capellades en un antic molí paperer del segle XVIII, anomenat "Molí de la Vila". Al costat del Molí s'hi troba La Bassa; font natural d'on brolla un cabal de 12 milions de litres diaris, utilitzats com a energia per al funcionament dels 16 molins paperers que treballaven en aquesta zona. Gràcies a dita abundància hídrica i a la situació geogràfica – propera a grans nuclis de població i amb bones comunicacions entre ells – Capellades i el seu entorn: La Pobla de Claramunt, Carme, Sant Pere de Riudebitlles..., varen constituir un dels centres paperers més importants d'Espanya durant els segles XVIII i XIX. El paper d'aquesta zona, en especial el paper de barba i el paper de fumar, es venia a gran part del mercat espanyol i a les colònies d'Amèrica.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- Edats recomanades: de 8 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Les eines que abans movien el món i que ara ni tant sols sabem que són.

Col·lectiu Eixarcolant

Us oferim una exposició de diferents eines de l'entorn quotidià i agrícola. En els quals no s'utilitzava materials de plàstic i estris complexos duraven anys i anys i ha arribat als nostres dies. A partir del nostre entorn podem obtenir objectes d'activitats quotidianes i ho podem fer de forma sostenible sense contribuir a la generació de residus i al canvi climàtic.

- A càrrec del Col·lectiu Eixarcolant és l'entitat organitzadora de la Jornada Gastronòmica de les Plantes Oblidades i des de fa cinc anys treballa per fomentar un model de producció, distribució i consum mitjançant la recuperació de les espècies silvestres comestibles i les varietats agrícoles tradicionals. Podeu consultar-ne els diferents projectes i línies de treball, així com fer-vos en socis a www.eixarcolant.cat.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- Edats recomanades: de 8 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Hildegarda de Bingen: una monja eixarcoladora.**Lluís Borrell - Associació Jardí Botànic de Plantes Medicinals de Gombren**

Hildegarda de Bingen (Alemanya, 1098 - 1179), fou una abadessa benedictina, i a la vegada una important científica, escriptora, il·luminadora, mística, feminista «avant la lettre» i compositora de música religiosa. En el seu text (Physica) Hildegarda anomena 230 plantes. Però cal corregir aquest nombre ja que hi han duplicacions, afegitons posteriors de dubtosa validesa, plantes no identificades actualment i d'altres tòxiques. El nombre final de plantes seria d'unes 120 plantes aptes d'esser «eixarcolades», encara que una dotzena també són conreades actualment. L'exposició mostra 45 de les 74 herbes, que són comestibles, de les moltes més citades per la monja.

- A càrrec de Lluís Borrell Busquets - Associació Jardí Botànic de Plantes Medicinals de Gombren. Ha realitzat he diferents xerrades sobre la vida i obra d'Hildegarda de Bingen, i és un gran coneixedor dels usos alimentaris de les plantes silvestres i també de les seves propietats remeieres. Amb la col·laboració del Col·lectiu Eixarcolant

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- Edats recomanades: de 8 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

SócCugula.**Núria Costa Balasch**

D'entre les plantes que creixen de forma lliure a les nostres ribes i que no tenen un valor de producció perquè no passen pel mercat, n'hi ha una que és la civada borda, cugula, en diuen. També, quan a una casa de pagesos anunciaven que havia nascut una nena, deien:

- Què heu tingut? Cugula!

- A càrrec de Núria Costa Balasch. Amb el projecte #soccugula recull aquestes plantes, les treballa de forma plàstica per acompanyar històries que espigola de dones que els han dit cugula i amb qui de forma col·lectiva reinterpreten aquesta paraula. Es va llicenciar primer en Economia i més tard en Belles Arts. Compagina les classes d'Educació Visual i Plàstica amb l'activitat artística (#sóccugula). Dissenya monotípies a partir de les plantes que recull. Les entinta, recrea un espai a través del color on les disposa, les passa pel tòrcul de gravat, i deixa que expressin les seves formes a través del seu rastre.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- Edats recomanades: de 8 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Plantes silvestres.

La flora local oblidada

“Plantes silvestres. La flora local oblidada” té com a objectiu treure de l’oblit els usos tradicionals de la flora local i recuperar un coneixement ancestral que es relaciona de manera més sostenible amb el seu entorn. Una exposició per fer valer el patrimoni natural i cultural de les nostres contrades, i recuperar i popularitzar els usos que els nostres avantpassats donaven a les plantes silvestres. Creiem que amb aquesta iniciativa podem contribuir de manera participativa i compartida a no menystenir el llegat popular de les nostres comunitats i reivindicar-lo en una societat que necessita la memòria col·lectiva per poder florir.

- A càrrec de Marisa Benavente i Pilar Herrera, amb el suport del grup local del Pla de l’Estany de Flora Catalana. La coordinació i producció és del Centre Cívic de Porqueres. Consta del disseny expositiu de Marta Montenegro i les il·lustracions de Marta Bellvehí.

DADES D’INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 20:00
- Edats recomanades: de 8 a 99 anys

Ens agraden les espècies silvestres comestibles?

Marc Talavera Roma – Col·lectiu Eixarcolant

Aquells que hàgiu assistit als tasts d'edicions anteriors de la Jornada Gastronòmica de les Plantes Oblidades sabreu que abans de comunicar-vos la composició de les mostres que heu tastat us demanem que empleueu un document indicant per cadascuna de les mostres si us ha agradat o no. Aquesta acció tant simple és de vital importància, ja que ens ha permès obtenir fins al moment dades concloents sobre l'acceptació de més d'una vuitantena de preparats alimentaris elaborats amb espècies silvestres comestibles i varietats agrícoles tradicionals, que tal i com veureu demostren, per primera vegada, i de forma incontestable que la incorporació a la dieta d'aquestes espècie si varietats és perfectament possible. Gràcies per fer possible l'obtenció d'aquestes dades, que pretenem mostrar-vos de forma resumida i clara en aquesta exposició. Gràcies per donar-nos les eines que ens permeten afirmar i demostrar de forma objectiva que no ens hem begut l'enteniment, que consumir plantes silvestres i varietats tradicionals és un horitzó plenament assolible.

- A càrrec de Marc Talavera Roma, doctor en biologia per la Universitat de Barcelona, especialitzat en agroecologia, etnobotànica, i comunicació científica. Autor de la tesi doctoral que duu com a títol "La recuperació dels coneixements tradicionals relatius a la biodiversitat com a eina per al desenvolupament d'un model agroalimentari més sostenible. Estudi etnobotànic de la comarca de l'Anoia, desenvolupament de nous cultius amb espècies silvestres, i acceptació per part dels consumidors dels productes elaborats amb espècies silvestres i varietats tradicionals". És també president i impulsor del Col·lectiu Eixarcolant i la Jornada Gastronòmica de les Plantes Oblidades.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- Edats recomanades: de 12 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Quin és el sentit de recuperar les espècies silvestres comestibles i les varietats agrícoles tradicionals?

Marc Talavera Roma – Col·lectiu Eixarcolant

És lògic que en ocasions us hàgiu preguntat quina era la utilitat de la Jornada Gastronòmica de les Plantes Oblidades, i per extensió de tots els projectes que treballem en la recuperació i promoció de les plantes silvestres comestibles i les varietats tradicionals oblidades. Es tracta només d'un esdeveniment lúdic? Duem a terme aquest projectes simplement perquè ens motiven, sense que hi hagi una raó de fons? En aquesta exposició veureu com són molts i molt importants els motius de fons que fan necessaris esdeveniments i projectes que treballin per recuperar i revaloritzar aquestes espècies i varietat. Totes les dades que s'hi presenten han estat extretes directament d'estudis científics de caràcter tant local com internacional, les quals mostren de forma objectiva la necessitat de fomentar el cultiu i consum d'aquestes espècies i varietats. Veureu com n'és d'important des d'un punt de vista paisatgístic, alimentari, cultural, d'adaptació al canvi climàtic, agronòmic, d'equilibri territorial, i fins i tot en termes de salut. Us sobran els motius, i coincidireu amb nosaltres que aquest hauria de ser un tema estructural en el qual treballar com a país.

- A càrrec de Marc Talavera Roma, doctor en biologia per la Universitat de Barcelona, especialitzat en agroecologia, etnobotànica, i comunicació científica. Autor de la tesi doctoral que duu com a títol "La recuperació dels coneixements tradicionals relatius a la biodiversitat com a eina per al desenvolupament d'un model agroalimentari més sostenible. Estudi etnobotànic de la comarca de l'Anoia, desenvolupament de nous cultius amb espècies silvestres, i acceptació per part dels consumidors dels productes elaborats amb espècies silvestres i varietats tradicionals". És també president i impulsor del Col·lectiu Eixarcolant i la Jornada Gastronòmica de les Plantes Oblidades.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- Edats recomanades: de 12 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Mostra de varietats agrícoles tradicionals

Col·lectiu Eixarcolant i Ecomercaderet

Actualment es conserven centenars de varietats agrícoles tradicionals que són el fruit de segles de selecció i intercanvi entre els agricultors, però malauradament moltes d'elles ja no es troben ni als comerços ni als camps. En aquesta exposició podreu veure una petita mostra d'aquest valuós llegat, del qual som hereus com a societat, i el qual és responsabilitat de tots posar en valor i tornar a emprar de forma quotidiana.

- L'exposició està organitzada per les entitats Col·lectiu Eixarcolant (www.eixarcolant.cat) i Ecomercaderet (www.ecomercaderet.cat), que treballen per la conservació i recuperació d'aquestes varietats com a element de diversificació agrària, culinària, i clau per al desenvolupament d'una agricultura sostenible i resilient al canvi climàtic. Ambdues entitats formen part de l'Xarxa Catalana de Graners.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- ITINERARI FAMILIAR: activitat recomanada per famílies
- Edats recomanades: de 12 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Mostra d'espècies silvestres comestibles i ornamentals tradicionals **Col·lectiu Eixarcolant i venda de planter silvestre**

En aquesta exposició podreu observar (i comprar planter) de diverses espècies silvestres comestibles emprades en les diferents activitats de la Jornada. D'aquesta forma, podreu contemplar i identificar una quarantena d'espècies silvestres comestibles. Us adonareu que moltes d'aquestes espècies són molt abundants als nostres camps i boscos, i per tant les tenim molt a l'abast per poder-les recollir i utilitzar. Això si, sempre assegurant-nos que les identifiquem correctament i que les recollim d'indrets lliures de fitosanitaris. També s'hi mostraran una trentena d'espècies i varietats emprades tradicionalment com a ornamentals. Es podrà adquirir planter de totes aquestes espècies i varietats per tal que les pugueu cultivar al balcó, al jardí o a l'hort.

- L'exposició està organitzada per l'entitat Col·lectiu Eixarcolant (www.eixarcolant.cat), organitzadora de la Jornada Gastronòmica de les Plantes Oblidades. Actualment disposa d'un banc de llavors amb més de 200 espècies silvestres útils i ornamentals tradicionals i treballa en diferents projectes per promoure el cultiu, comercialització i consum sostenible d'aquestes espècies com a element clau per a la transformació del model agroalimentari vers un sistema més sostenible, lògic, i resilient.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 21:00
- Podreu comprar planter d'espècies silvestres comestibles i d'ornamentals tradicionals
- ITINERARI FAMILIAR: activitat recomanada per famílies
- Edats recomanades: de 6 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)

Mostra de llavors tradicionals i espai d'intercanvi Col·lectiu Eixarcolant i Ecomercaderet

Hi trobareu una mostra de llavors de varietats agrícoles tradicionals i també d'espècies silvestres útils, per tal que pugueu copsar aquesta enorme biodiversitat. Volem fomentar l'intercanvi i el cultiu d'aquestes espècies i varietats així que tothom qui vulgui podrà dur llavors de varietats tradicionals i plantes silvestres i intercanviar-les amb d'altres que hi hagi a la mostra o que hagin dut altres participants. Des de l'origen de l'agricultura l'intercanvi de llavors ha estat un element fonamental de totes les societats, i és la forma més efectiva de mantenir viu el cultiu i coneixement acumulat durant generacions.

- Aquesta mostra i espai d'intercanvi està organitzada pel Col·lectiu Eixarcolant (www.eixarcolant.cat) i Ecomercaderet (www.ecomercaderet.cat). Ambdues entitats formen part de l'Xarxa Catalana de Graners i actualment conserven al voltant de 400 varietats agrícoles tradicionals, amb l'objectiu que mica en mica la el seu cultiu i consum es recuperi i ja no sigui necessària la conservació en un banc de llavors per evitar-ne la desaparició.

DADES D'INTERÈS

- Participació lliure
- Horari: de 10:00 a 14:00 i de 16:00 a 21:00
- ITINERARI FAMILIAR: activitat recomanada per famílies
- Edats recomanades: de 6 a 99 anys

[\(tornar a l'índex d'exposicions\)](#)